Provincie Noord-Holland

Aan de leden van Provinciale Staten van Noord-Holland

Datum ingekomen vragen : 25 augustus 2021
Datum GS-besluit : 26 oktober 2021

Vragen nr. 85

Vragen van **mw. R. Alberts** (SP) over De 'ontdekking' van de noordse woelmuis aan de rand van het intensief gebruikte recreatieve deel van Het Twiske

De voorzitter van Provinciale Staten van Noord-Holland deelt u overeenkomstig het bepaalde in artikel 45 van het Reglement van Orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van Provinciale Staten mede, dat op 25 augustus 2021 door het lid van Provinciale Staten, **mw. R. Alberts** (SP), de volgende vragen bij Gedeputeerde Staten zijn ingekomen.

INLEIDING VRAGEN

Op 17 augustus 2021 berichtte RTV Zaanstreek dat de noordse woelmuis is aangetroffen in Het Twiske[1]. Met de aanwezigheid van de noordse woelmuis werd al rekening gehouden in het document Twiske (L23), waarin de wezenlijke kenmerken en waarden worden omschreven[2]. Saillant detail is dat de noordse woelmuis nu niet werd aangetroffen in de oevervegetaties, maar aan de rand van het intensief gebruikte recreatieve deel van Het Twiske. Van de hand van Bij12 verscheen in juli 2017 het Kennisdocument noordse woelmuis/ Microtus oeconomus arenicola, versie 1.0[3]. In dit kennisdocument wordt uitgebreid omschreven hoe provincies om moeten gaan met deze - volgens de Habitatrichtlijn - beschermde diersoort.

VRAGEN INCLUSIEF BEANTWOORDING GEDEPUTEERDE STATEN

Vraag 1:
In het document Twiske (L23) wordt vermeld dat het waterrijke gebied met structuurrijke oevervegetaties (langs Stootersplas en omliggend slotensysteem) voor noordse woelmuis, waterspitsmuis en ringslang van belangrijke waarde is. Niet beschreven wordt dat de noordse woelmuis ook daadwerkelijk in dit gebied aangetroffen werd. Kunt u ons meedelen of, wanneer en hoeveel maal de noordse woelmuis in het bedoelde gebied aangetroffen werd?

---

[1] https://www.rtvzaanstreek.nl/noordse-woelmuis-in-twiske/nieuws/item?1177922=

[2] https://noord-holland-extern.tercera-ro.nl/SiteData/8002/Publiek/BV00020/b_NL.IMRO.8002.POVPNH-VG01_492.pdf

[3] https://www.bij12.nl/assets/BIJ12-2017-013-Kennisdocument-Noordse-woelmuis-1.0.pdf

Antwoord 1:

De oudste in de NDFF opgenomen waarneming van een Noordse woelmuis in Twiske dateert van 1956. Sinds 2011 zijn er in de NDFF 23 waarnemingen van de noordse woelmuis in dit gebied geregistreerd.

Vraag 2:

Door middel van de second opinion, die werd aangevraagd door Hart voor het Twiske, werd inmiddels aangetoond dat de noordse woelmuis voorkomt aan de rand het intensief gebruikte recreatieve deel van Het Twiske. Kunt u ons meedelen wat er - in het kader van deze bijzondere waarneming - gedaan moet worden om de noordse woelmuis, een soort die valt onder het beschermingsregime van de Habitatrichtlijn, in het bedoelde deel van Het Twiske te beschermen?

Antwoord 2:

De noordse woelmuis wordt in het besproken gebied beschermd volgens hoofdstuk 3 van de wet natuurbescherming (de soortbescherming). Dit houdt in dat dat het opzettelijk doden en verstoren van dieren is verboden.

Zoals in het kennisdocument noordse woelmuis en in de natuurtoets van Tauw is beschreven, heeft de noordse woelmuis specifieke wensen aan zijn leefmilieu. De soort komt in Noord-Holland voornamelijk voor in natte terreinen zoals rietlanden, moeras en drassige hooilanden, waar jaarrond hoge grasvegetaties beschikbaar zijn. Het eDNA onderzoek van het bedrijf Datura bevestigt dat de soort voorkomt in geschikt biotoop zoals dat gevonden is aan de rand van het festivalterrein dat onderdeel is van recreatiegebied Het Twiske. Het festivalterrein zelf bestaat uit intensief gemaaid grasland en (aangeplante) bomen en struiken. Deze biotopen vormen geen geschikt habitat voor de noordse woelmuis. De soort is op dit festivalterrein dan ook niet aangetroffen.

Vraag 3:

In de rapportage naar aanleiding van de Natuurtoets Lente/Zomer Kabinet 2021 door Bureau Tauw (kenmerk R001 -1274812HLB-V02-baw-NL/ R001-1274812HLB-V04-mfv-NL) wordt t.a.v. noordse woelmuis gesteld: "noordse woelmuis komt voor in hoge vegetaties met grasachtige planten, bij aanwezigheid van andere woelmuizen leeft de noordse woelmuis in natte terreinen zoals rietlanden, moeras en drassige hooilanden. In de omgeving zijn waarnemingen bekend in polder Oostzaan. In het Twiske zijn enkel waarnemingen bekend uit braakbal onderzoek. In het plangebied is geen geschikt leefgebied aanwezig voor noordse woelmuis door het ontbreken van hoge grasvegetaties die jaarrond aanwezig zijn. De vegetatie in het gebied wordt gemaaid en de oever worden geschoond, het voorkomen van en negatieve effecten op noordse woelmuis is uitgesloten." Nu door middel van een second opinion is aangetoond dat de noordse woelmuis wel degelijk in de directe omgeving van het intensief gebruikte recreatieve deel van Het Twiske werd aangetroffen, is de genoemde Natuurtoets van Bureau Tauw nog van enige waarde als het gaat om

het toestaan van festivals in het intensief gebruikte recreatieve deel (het plangebied)? Kunt u uw antwoord toelichten?

Antwoord 3:

Ja, deze toets is nog van waarde. Hierin wordt beschreven in welke biotopen de noordse woelmuis voorkomt, en dat de soort bekend is in de omgeving. Voorts wordt in de natuurtoets beschreven dat op het festivalterrein geen geschikt biotoop voor de noordse woelmuis aanwezig is. Het onderzoek van Datura bevestigt de aanwezigheid van noordse woelmuis in de geschikte biotopen. De noordse woelmuis wordt beschermd door de wet natuurbescherming, en dat betekent dat het festival de noordse woelmuizen niet zou mogen verstoren of doden. Hiervan is ook geen sprake in de biotopen waar de noordse woelmuis zich in ophoudt.

Vraag 4:

De Zoogdierenvereniging heeft - in samenwerking met Altenburg & Wymenga - een driejarige monitoring voor de noordse woelmuis lopen in de Noord-Hollandse Natura 2000- gebieden op basis van eDNA (keutels). Pas na afloop van de driejarige monitoring worden de resultaten van de monitoring in de NDFF (Nationale Databank Flora en Fauna)[4] geplaatst, zodat deze voor iedere belanghebbende zichtbaar zijn. Dit betekent dat belanghebbenden pas in 2022, dus na uw toestemming de resultaten in de NDFF te plaatsen, de resultaten kunnen raadplegen. Kunt u toestemming geven dat de resultaten van de bijgevoegde second opinion voor het einde van het jaar 2021 in de NDFF komen?

Antwoord 4:

De gegevens uit de driejarige monitoring die in onze opdracht wordt uitgevoerd, zullen in 2022 in de NDFF worden gepubliceerd. Deze opdracht hebben wij verleend aan Altenburg en Wymenga, in samenwerking met de Zoogdiervereniging en Wageningen Environmental Reseach (WEnR). Eerder dan 2022 zijn er geen gegevens beschikbaar. De reden hiervoor is dat de metingen uitgevoerd worden door een DNA-analyse van verzamelde keutels. Deze analyse wordt eens per drie jaar uitgevoerd.

Vraag 5:

De planning is dat de Ontwerp Omgevingsvisie Oostzaan op 31 augustus 2021 door de gemeenteraad van Oostzaan wordt vastgesteld.[5] Op de plankaart zijn zowel het intensieve recreatiedeel als de leisure in Het Twiske opgenomen. Bent u met ons van mening dat - nu

---

[4] https://www.ndff.nl/overdendff/

[5] https://oostzaan.bestuurlijkeinformatie.nl/Agenda/Document/678fe9b7-8db3-4c64-b892-6598da4c0730?documentId=b7d57dcf-620a-49f9-a6af-8af47d64a662

aangetoond is dat de noordse woelmuis (ook) aan de rand van het intensief gebruikte recreatieve deel leeft - dit deel van Het Twiske niet meer voor intensieve recreatie, zoals een festival, gebruikt kan worden? Kunt u de gemeenteraad van Oostzaan hiervan in kennis stellen?

Antwoord 5:

Nee, die mening delen wij niet.

In het Natura 2000 Beheerplan Ilperveld, Varkensland, Oostzanerveld & Twiske (2016) is beschreven hoe met recreatief gebruik en festivals in Twiske omgegaan moet worden. Voor Twiske is een zonering opgenomen van intensief gebruikte en rustige gebieden. Recreatiegebied Het Twiske is een voorbeeld van eerstgenoemde. In het Beheerplan wordt ruimte gegeven aan drie evenementen per jaar van meer dan 10.000 mensen. Het festival Lente Kabinet valt binnen deze ruimte. Een toetsing door de ODNHN is wel vereist. Deze is uitgevoerd en heeft geleid tot een vergunning voor het genoemde festival (kenmerk OD.324342; te vinden op 08-07-2021 Wet natuurbescherming De Noorderlaaik 1, Oostzaan - OD NHN).

Hiermee is voorzien in een goede afweging tussen de bescherming van de doelstellingen van het Natura 2000-gebied en de recreatieve belangen van Twiske, geconcentreerd in recreatiegebied Het Twiske.

Vraag 6:

IVN Twiske heeft waargenomen dat de roerdomp voorkomt in hetzelfde gebied waar nu de noordse woelmuis is aangetroffen. Dus aan de rand van het intensief gebruikte recreatieve deel van Het Twiske. Het festival Lentekabinet vindt normaal gesproken in het broedseizoen plaats. Wat gaat u doen om de roerdomp, een soort die valt onder het beschermingsregime van de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn, te beschermen? Is - wat u betreft - een festival een reden van groot openbaar belang? Kunt u dit toelichten?

Antwoord 6:

De vergunning (kenmerk OD.324342; te vinden op 08-07-2021 Wet natuurbescherming De Noorderlaaik 1, Oostzaan - OD NHN) voor het festival Lente Kabinet is afgegeven ingevolge hoofdstuk 2 (gebiedsbescherming) van de Wnb. Bij de beoordeling van dergelijke vergunningaanvragen speelt het begrip “dwingende reden van groot openbaar belang” geen rol. In dat geval wordt voor de onderzochte activiteit bekeken of deze een negatief effect heeft op de natuurdoelen in het beschermde gebied. In de vergunning is aangegeven dat significant negatieve effecten op de roerdomp als gevolg van het festival kunnen worden uitgesloten.

Over het algemeen zou een festival niet kwalificeren als een groot openbaar belang.

Vraag 7:

Hoe verhoudt zich, volgens u, het belang van intensieve recreatie als een festival tot het groot openbaar belang van de natuur (zie het aangenomen amendement A37/2020 van PS 05-10-2020)? En dan met name in Het Twiske? Kunt u uw antwoord toelichten?

Antwoord 7:

Die belangen zijn gewogen in het Natura 2000 Beheerplan Ilperveld, Varkensland, Oostzanerveld & Twiske. Zo lang de voor dit Natura 2000-gebied geldende instandhoudingsdoelen niet in het geding komen kunnen voorgenomen activiteiten, al dan niet na een vergunningsprocedure, doorgang vinden. Activiteiten die niet reeds in het beheerplan zijn getoetst worden apart door ons (namens ons door de Omgevingsdienst Noord-Holland Noord) beoordeeld.

Vraag 8:

Volgens deskundigen is het niet uit te sluiten dat ook de meervleermuis in hetzelfde gebied, aan de rand van het intensief gebruikte recreatieve deel van Het Twiske - een foerageergebied heeft. Is hiernaar reeds gericht onderzoek gedaan? Zo ja, kunt u ons het onderzoeksrapport sturen? Zo nee, kunt u ervoor zorgen dat alsnog onderzoek gedaan wordt naar de meervleermuis?

Antwoord 8:

Er is door ons geen gericht onderzoek gedaan naar het voorkomen van de meervleermuis in Het Twiske. Het is ons wel bekend dat het gebied ook voor de meervleermuis leefgebied is. Wij weten dit onder meer uit gegevens van www.ndff.nl. Wij voeren geen aanvullend onderzoek uit naar deze soort.

Bijlage(n) bij vragen: 2
Als bijlage treft u de second opinion-toets naar het voorkomen van de noordse woelmuis en het eDNA- onderzoek van Datura aan.